

***Cortodera villosa* Heyden, 1876 (Coleoptera: Cerambycidae) specie nouă pentru fauna României**

Maria-Magdalena DASCĂLU

Abstract:

***Cortodera villosa* Heyden, 1876 (Coleoptera: Cerambycidae) a new species for Romanian fauna.**

Cortodera villosa Heyden, 1876 (Coleoptera: Cerambycidae) is recorded for the first time in Romania's fauna. Two specimens of this species were collected in the spring of 2005 from grasslands near Curățuri, a village in Bârnova forest (Iași county), three specimens were found unidentified in the collection of the Museum of Natural Sciences of Iași and another one with wrong identification label was found in the collection of the Museum of Natural Sciences of Dorohoi.

Rezumat

Cortodera villosa Heyden, 1876 (Coleoptera: Cerambycidae) este menționată pentru prima dată în fauna României. Două exemplare ale acestei specii au fost colectate în primăvara anului 2005 într-o fâneață din apropierea satului Curățuri aflat în Masivul Păduros Bârnova (județul Iași), trei exemplare fără etichetă de determinare provin din colecția Muzeului de Științele Naturii din Iași, iar un alt exemplar cu determinare greșită provine din colecția Muzeului de Științele Naturii din Dorohoi.

Keywords: *Cortodera villosa*, Cerambycidae, Romania

Introducere

În Europa genul *Cortodera* Mulsant, 1863 are o largă distribuție și cuprinde în jur de 16 specii, unele dintre ele fiind endemice în țări ca Italia, Grecia sau Republica Moldova. La unele specii din cadrul acestui gen (de exemplu *C. transcaspica* Plavilstshikov, 1936 și *C. pseudomophlus* Reitter, 1889 din Caucaz) este foarte probabilă existența fenomenului de partenogeneză, fenomen extrem de rar întâlnit la cerambycide (DANILEVSKY 1986).

În România se cunoșteau până în prezent doar 4 specii de *Cortodera*: *C. flavimana* (Waltl, 1838), *C. holosericea* (Fabricius, 1801), *C. humeralis* (Scaller, 1783) și *C. femorata* (Fabricius, 1787) prezența speciei *C. villosa* nefiind totuși exclusă (PANIN & SĂVULESCU 1961).

Material

Material: 1♂, 1♀ 29.V.2005, sat Curățuri-Pădurea Bârnova (IS), leg. DASCĂLU M.M.; 3♂♂ 11.VI.1959, Repedea, Iași (IS) (probabil colectate de C. MÂNDRU, colecția Muzeului de Științele Naturii din Iași); 1♀ 9.VII.1949, Gura Humorului (SV) [acest specimen determinat și publicat ca *Cortodera femorata* (ANDRIESCU 1972) se află actualmente în colecția Muzeului de Științele Naturii din Dorohoi] (fig.1). Exemplarele din Pădurea Bârnova, colectate cu fileul entomologic, se află în colecția autorului.

Material comparativ : 1♂, 1♀ 13.V.1936, Pădurea Durlești, Chișinău (colecția ZUBOVSKY, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău).

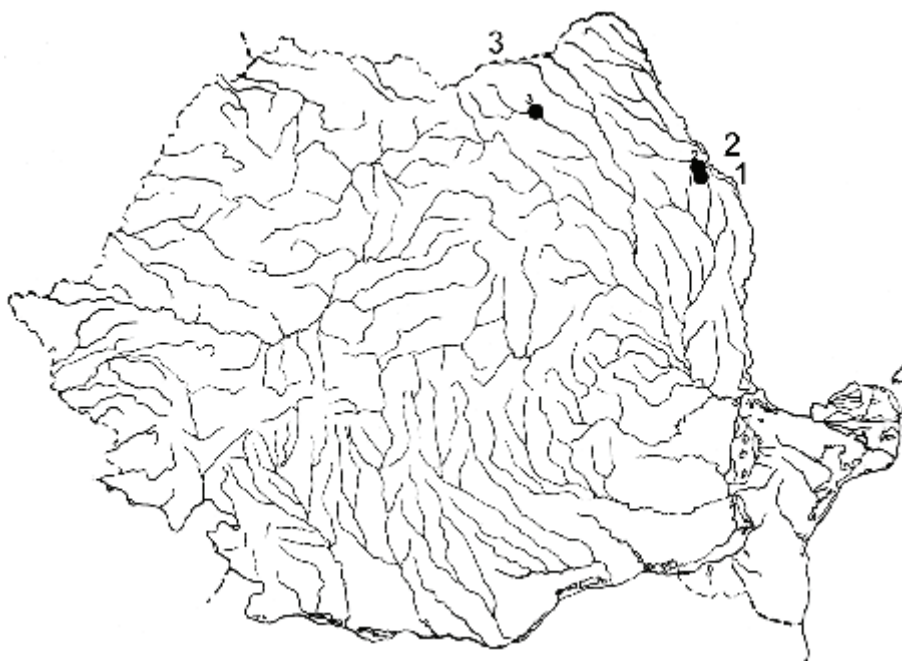

Fig. 1. Distribuția speciei *Cortodera villosa* în România: 1- sat Curățuri- Pădurea Bârnova; 2-Dealul Repedea-Iași; 3. Gura Humorului.

Descriere (după BENSE 1995, PLAVILSCHIKOV 1936, PESARINI & SABBADINI 1994 și exemplarele noastre).

Lungimea corpului 8-12 mm. Face parte din grupul speciilor de *Cortodera* la care toate articulele palpului maxilar sunt negre, ultimul fiind evident lățit spre partea apicală. Capul și pronotul de culoare neagră, acoperite cu o pubescență ridicată, brun-albicioasă. Elitrele negre cu slab luciu metalic albăstrui și sculptură mai puternică la bază, sunt acoperite de peri culcați; la baza lor se află peri erecti nu foarte deși. Partea anterioară a epipleurei elitrei este de culoare roșie sau roșcată. Antena de culoare neagră, la unele exemplare primele articule antenele fiind roșii. Abdomenul negru cu vârful roșu, uneori abdomenul este negru sau roșu în întregime. Picioarele sunt galben-roșiatice sau roșii, cele mediane și posterioare au de obicei vârful femurelor, tibiile și tarsele întunecate (se deosebește astfel de *C. holosericea* la care masculii au întodeauna picioarele întunecate). Uneori picioarele pot fi unicolore roșiatice (specimenele văzute de noi au picioarele roșiatice, doar tarsele fiind mai întunecate).

Date de ecologie și biologie. Larva se dezvoltă în rădăcini de *Centaurea jacea* și *Centaurea stoebae* și probabil își continuă dezvoltarea în sol, sub rădăcini. Ciclul de viață este de un an, împuparea având loc probabil în sol. Perioada de zbor aprilie-iulie.

Distribuție geografică. Croația, Bosnia Herțegovina, Serbia și Muntenegru, Austria, Ungaria, Cehia, Slovacia, Republica Moldova, Ucraina, sudul Rusiei europene.

Mulțumiri. Adresez mulțumiri d-lor Prof. Univ. Dr. I. ION și Dr. G. DAVIDEANU, d-nei Dr. Ana DAVIDEANU de la Muzeul de Științele Naturii din Iași, d-nei Mihaela PINTILIE și d-lui L. APASTINEI de la Muzeul de Științele Naturii din Dorohoi, d-lui V. POSTOLACHI de la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău pentru accesul la colecții. Mulțumesc d-lui Dr. M. REJZEK (Marea Britanie) pentru confirmarea acestei specii, d-lui Dr. A. RUICĂNESCU pentru sugestiile sale și colegului L. FUSU pentru traducerea din limba rusă.

BIBLIOGRAFIE

- ALTHOFF J., DANILEVSKY M. L. 1997. A check list of Longicorn beetles (Coleoptera, Cerambycidae) of Europe. Slovensko Entomološko Društvo Štefana Michielija, Ljubljana, 64 pp.
- ANDRIESCU IOANA 1972. Contribuții asupra cunoașterii cerambicidelor din Nordul Moldovei. Muz. Șt. Nat. Dorohoi, Botoșani - Studii și comunicări: 191-196.
- BENSE U. 1995. Longhorn Beetle. Illustrated Key to the Cerambycidae and Vespertidae of Europe. Margraf Verlag, Weikersheim, 512 pp.
- DANILEVSKY M. L. 1986. Intraspecific polymorphism of some longhorn-beetles (Coleoptera, Cerambycidae). Vestnik Zool., 6: 8-11.

- PANIN S. & SĂVULESCU N. 1961. Fam. Cerambycidae. Fauna R.P.R., **10** (5). Ed. Acad. Rom., București, 523 pp.
- PESARINI C., SABBADINI A. 1994. Insetti della Fauna Europea. Coleotteri Cerambycidi, Guide di Sistematica del Museo di Storia Naturale di Milano. Natura, Revista di Scienze Naturali, **85** (1/2) : 1-132.
- PLAVILSTSHIKOV N. N. 1936. Cerambycidae (P.1). Faune de l'URSS, Insectes, Coléoptères, **21**. Edition de l'Académie de Science de l'URSS, Moscou, Leningrad, 612 pp.

Maria-Magdalena DASCĂLU
Universitatea "Al. I. Cuza", Facultatea de Biologie, Bd. Carol I 20A,
700505 Iași Romania
e-mail: dascalumm@yahoo.com

Received: 7.12.2006
Accepted: 10.12.2006
Printed: 22.12.2007